

Przedmiotowy system oceniania. Edukacja dla bezpieczeństwa. Szkoła ponadpodstawowa

Klasa 1

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń:				
Dział I. Podstawy pierwszej pomocy					
1. Organizacja pierwszej pomocy	- rozpoznaje potencjalne źródła zagrożenia w kontakcie z poszkodowanym - oceniania własne możliwości w kontekście zakresu pierwszej pomocy - wymienia nazwy służb ratunkowych i podaje ich numery alarmowe - prawidłowo wzywa pomoc - stosuje uniwersalne środki ochrony osobistej - wymienia przedmioty,	- wyjaśnia pojęcie „stan zagrożenia życia” - wymienia działania wchodzące w zakres pierwszej pomocy - podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w lasach - wskazuje sposób zabezpieczenia się przed zakażeniem w kontakcie z krwią i płynami ustrojowymi osoby poszkodowanej	- wskazuje, kiedy wezwać pomoc i w jaki sposób przekazać informacje o zdarzeniu - wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w miejscu zdarzenia - prezentuje sposoby zadbania o własne zdrowie	- podaje definicję, wymienia cele i zadania pierwszej pomocy - opisuje przeznaczenie środków znajdujących się na wyposażeniu apteczki pierwszej pomocy	- uzasadnia znaczenie podejmowania działań z zakresu udzielania pierwszej pomocy przez świadka zdarzenia oraz przedstawia jego rolę - przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć

AUTORZY: Bogusława Breitkopf

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń:				
	jakie powinny znaleźć się w apteczce np. domowej, samochodowej				
2. Kontrola funkcji życiowych	- rozpoznaje osobę w stanie zagrożenia życia - podaje przykład aplikacji na telefon komórkowy wspierającej udzielanie pierwszej pomocy	- wymienia następstwa zaburzeń czynności układów stanowiących „triadę przeżycia” - przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć	opisuje rolę układów oddechowego, krążenia i nerwowego dla prawidłowego funkcjonowania organizmu	wyjaśnia rolę układu nerwowego, układu krążenia i układu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych	wskazuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub do zagrożenia życia

AUTORZY: Bogusława Breitkopf

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń:				
3. Utrata przytomności	• ocenia przytomność poszkodowanego • ocenia czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund) • udrażnia drogi oddechowe tzw. rękoczynem czoło-żuchwa • prawidłowo wzywa pomoc	• układa osobę nieprzytomną w pozycji bocznej ustalonej • zapewnia osobie nieprzytomnej komfort termiczny • systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej	• zna zasady postępowania z osobą nieprzytomną • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć	• wymienia objawy utraty przytomności	• wyjaśnia mechanizm nieodróżnienia dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej

AUTORZY: Bogusława Breitkopf

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń:				
4. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa dorosłych	• ocenia przytomność poszkodowanego • ocenia czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund) • wykonuje podstawowe czynności resuscytacji krążeniowo-oddechowej • wykonuje na fantomie uciski klatki piersiowej i sztuczne oddychanie samodzielnie i we współpracy z drugą osobą • prawidłowo wzywa pomoc	• podaje przykłady zdarzeń, w których dochodzi do nagłego zatrzymania krążenia • przedstawia sytuacje, w których można prowadzić resuscytację z wyłącznym uciskaniem klatki piersiowej • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć	• wyjaśnia zasady postępowania z osobą nieprzytomną • wymienia oznaki zatrzymania krążenia • omawia uniwersalny algorytm w nagłym zatrzymaniu krążenia	• wyjaśnia pojęcie „nagłe zatrzymanie krążenia” • opisuje algorytm podstawowych czynności resuscytacyjnych u osoby dorosłej • wymienia warunki i czynniki zapewniające resuscytację wysokiej jakości	• opisuje zastosowanie automatycznego defibrylatora zewnętrznego (AED) oraz wskazuje na jego znaczenie dla zwiększenia skuteczności akcji resuscytacyjnej

AUTORZY: Bogusława Breitkopf

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń:				
5. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa dzieci	• ocenia przytomność poszkodowanego • ocenia czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund) • wykonuje podstawowe czynności resuscytacji krążeniowo-oddechowej • wykonuje na fantomie uciski klatki piersiowej i sztuczne oddychanie samodzielnie i we współpracy z drugą osobą • prawidłowo wzywa pomoc	• podaje przykłady zdarzeń, w których dochodzi do nagłego zatrzymania krążenia • przedstawia sytuacje, w których można prowadzić resuscytację z wyłącznym uciskaniem klatki piersiowej • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć	• wyjaśnia zasady postępowania z osobą nieprzytomną • wymienia oznaki zatrzymania krążenia • omawia uniwersalny algorytm w nagłym zatrzymaniu krążenia	• wyjaśnia pojęcie „nagłe zatrzymanie krążenia” • opisuje algorytm podstawowych czynności resuscytacyjnych • wymienia warunki i czynniki zapewniające resuscytację wysokiej jakości	• opisuje zastosowanie automatycznego defibrylatora zewnętrznego (AED) oraz wskazuje na jego znaczenie dla zwiększenia skuteczności akcji resuscytacyjnej

AUTORZY: Bogusława Breitkopf

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń:				
6. Zadławienia	- wykonuje podstawowe czynności pierwszej pomocy w zadławieniu - prawidłowo wzywa pomoc	- wykonuje na fantomie tzw. rękochny ratunkowe w przypadku zadławienia - wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci	omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia	wyjaśnia pojęcie i mechanizm zadławienia	przedstawia algorytm podstawowych czynności ratowniczych w zadławieniu, w zależności od wieku i stanu poszkodowanego
7. Rany, krwawienia i krwotoki	- wykonuje opatrunek uciskowy - prawidłowo wzywa pomoc	- wymienia przykłady zapobiegania urazom w sporcie, w domu, w pracy - przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć	omawia zasady pierwszej pomocy w urazach	opisuje metody udzielania pierwszej pomocy w urazach	wymienia objawy związane z najczęstszymi obrażeniami i krwotokami

AUTORZY: Bogusława Breitkopf

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń:				
8. Sposoby opatrywania ran	- wykonuje opatrunek osłaniający na ranę w obrębie kończyny - prawidłowo wzywa pomoc	- wymienia przykłady zapobiegania urazom w sporcie, w domu, w pracy - przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć	omawia zasady pierwszej pomocy w urazach kończyn	opisuje metody udzielania pierwszej pomocy w urazach kończyn	wymienia objawy związane z najczęstszymi obrażeniami narządu ruchu
9. Uszkodzenia kości i stawów	- stosuje zasady unieruchomienia złamań kości długich i stawów (zasada Potta) - w sytuacjach symulowanych prawidłowo unieruchamia kończynę po urazie w zastanej pozycji - wykorzystuje dostępny sprzęt do	- wymienia sytuacje, w których może dojść do urazów kręgosłupa - wymienia przykłady zapobiegania urazom w sporcie, w domu, w pracy - przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia	- wyjaśnia zasady unieruchomienia złamań kości długich i stawów (zasada Potta) - opisuje metody udzielania pierwszej pomocy w urazach kończyn - wymienia objawy związane z najczęstszymi obrażeniami narządu ruchu	- wyjaśnia zasady pierwszej pomocy w urazach kończyn - przedstawia metody przenoszenia poszkodowanych z urazem kręgosłupa	- wyjaśnia cel doraźnego unieruchomienia kończyny (ograniczenie ruchu, zmniejszenie bólu, ograniczenie ryzyka pogłębiania urazu, umożliwienie bezpiecznego transportu) - opisuje przykłady powikłań wynikających z urazu kręgosłupa

AUTORZY: Bogusława Breitkopf

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń:				
	unieruchomienia złamanej kończyny • prawidłowo wzywa pomoc	w sytuacjach symulowanych podczas zajęć			
10. Oparzenia termiczne i chemiczne	• demonstruje metodę chłodzenia w przypadku oparzenia kończyny • prawidłowo wzywa pomoc	• wymienia przykłady zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć	• wyjaśnia, na czym polega udzielanie pierwszej pomocy w oparzeniach	• wyjaśnia pojęcie „oparzenie”, wymienia przyczyny i rodzaje oparzeń	• omawia zasady postępowania w przypadku oparzenia termicznego
11. Podtopienia	• opisuje sytuacje, w jakich dochodzi do tonięcia	• podaje przykłady zagrożeń w środowisku	• uzasadnia, na czym polega udzielenie	• wyjaśnia różnicę między podtopieniem	• odtwarza etapy pomocy w podtopieniach

AUTORZY: Bogusława Breitkopf

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń:				
	• wyjaśnia zagrożenia związane z wodą • wyjaśnia, jak zapobiegać tonięciu i wypadkom w akwenach wodnych • prawidłowo wzywa pomoc	wodnym • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć	pierwszej pomocy osobie podtopionej	a utonięciem	• podejmuje w sytuacji symulowanej czynności pierwszej pomocy po wydobyciu poszkodowanego z wody (pozycja bezpieczna, zapobieganie zachłyśnięciu i wychłodzeniu)
12. Zatrucia	• w sytuacji symulowanej podejmuje prawidłowe działania wobec osoby podejrzanej o zatrucie • prawidłowo wzywa pomoc	• wyjaśnia, na czym polega udzielenie pierwszej pomocy w zatruciach • podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach	• opisuje zasady bezpieczeństwa w pomieszczeniach skażonych tlenkiem węgla lub innymi gazami toksycznymi	• omawia zatrucia tlenkiem węgla (czadem), lekami lub środkami odurzającymi, wymienia ich objawy	• przedstawia algorytm podstawowych czynności ratowniczych w zatruciach, w zależności od środka trującego

AUTORZY: Bogusława Breitkopf

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń:				
13. Pogryzienia, użądlenia, wstrząs	- wymienia najważniejsze przyczyny wstrząsu - stosuje zasady postępowania przeciwwstrząsowego (ułożenie, ochrona przed wychłodzeniem, wsparcie psychiczne poszkodowanego) - prawidłowo wzywa pomoc	- podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, w lasach - przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć	wyjaśnia, na czym polega udzielenie pierwszej pomocy we wstrząsie	wymienia zagrożenia związane z wystąpieniem wstrząsu	przedstawia algorytm podstawowych czynności ratowniczych w sytuacji wstrząsu anafilaktycznego
14. Nagłe zachorowania	- udziela pomocy w sytuacji ataku choroby (zawał serca, astma, udar, cukrzyca, epilepsja) - prawidłowo wzywa pomoc	przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć	podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym	opisuje objawy charakterystyczne dla wystąpienia ataku konkretnej choroby	wyjaśnia zasady postępowania w atakach chorób (zawał serca, astma, cukrzyca, epilepsja, udar)

Dział II. Edukacja zdrowotna

AUTORZY: Bogusława Breitkopf

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń:				
15. Zdrowie jako wartość dla człowieka i zasób dla społeczeństwa	• ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem • ustala indywidualny plan działania na rzecz własnego zdrowia • określa, gdzie w okolicy jego miejsca zamieszkania działają instytucje i organizacje świadczące leczenie, pomoc i wsparcie w przypadkach problemów zdrowia psychicznego, w szczególności świadczące usługi dla młodzieży • ocenia intensywność wysiłku fizycznego (np. na podstawie pomiaru częstości akcji serca w czasie i po wysiłku) • potrafi analizować wartość odżywczą	• wymienia rzetelne źródła informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych • opisuje konstruktywne i niekonstruktywne sposoby radzenia sobie z emocjami, w tym negatywnymi • dobiera i demonstruje umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie) • wymienia zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne) oraz zagrażają zdrowiu oraz wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków • wyjaśnia zagadnienia związane z właściwą	• wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym • omawia wpływ stresu na zdrowie • uzasadnia znaczenie właściwego odżywiania dla zdrowia i rozwoju, w tym ochrony przed chorobami przewlekłymi	• opisuje podstawowe sygnały i objawy problemów ze zdrowiem psychicznym (stres fizyczny i emocjonalny, zaburzenia odżywiania, depresja kliniczna) • odróżnia czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ od takich, na które nie ma wpływu • wyjaśnia związki między aktywnością fizyczną, zwyczajami żywieniowymi i dobrostanem emocjonalnym • wyjaśnia zagadnienia związane z właściwym, racjonalnym odżywianiem	• analizuje tendencje związane z brakiem aktywności fizycznej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych w Polsce • omawia krótkoterminowe i długoterminowe konsekwencje zachowań sprzyjających (prozdrowotnych) i zagrażających zdrowiu • definiuje pojęcia „bulimia” i „anoreksja” oraz wyjaśnia następstwa tych chorób

AUTORZY: Bogusława Breitkopf

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń:				
	produktów żywnościowych np. na podstawie informacji o ich składzie umieszczanych przez producenta na opakowaniu	i racjonalną aktywnością fizyczną • uzasadnia znaczenie aktywności fizycznej dla zdrowia i rozwoju, w tym ochrony przed chorobami przewlekłymi			
16. Styl życia a zdrowie człowieka	• wykonuje pomiar ciśnienia tętniczego krwi • wyjaśnia, jak można unikać picia alkoholu, palenia tytoniu, zażywania dopalaczy i narkotyków • ustala, co sam może zrobić, aby tworzyć warunki środowiskowe i społeczne, które są korzystne dla zdrowia (ochrona środowiska przyrodniczego, wsparcie społeczne, komunikacja interpersonalna,	• ocenia korzyści kontroli czynników ryzyka miażdżycy w populacji • definiuje pojęcie wskaźnika masy ciała (BMI) i potrafi określić do czego służy • analizuje objawy różnych rodzajów uzależnień behawioralnych, w tym uzależnienia od komputera, internetu, hazardu • wymienia wiarygodne źródła informacji na	• wyjaśnia czynniki ryzyka chorób cywilizacyjnych, takich jak: nadciśnienie tętnicze, cukrzyca, zaburzenia gospodarki lipidowej, otyłość • definiuje pojęcie zespołu metabolicznego (nadciśnienie tętnicze, otyłość, cukrzyca, zaburzenia lipidowe)	• wyjaśnia, jakie przekonania dotyczące spożycia alkoholu, palenia tytoniu, zażywania dopalaczy i narkotyków przez młodzież mogą mieć wpływ na podejmowanie wymienionych zachowań	• opisuje tendencje związane z otyłością wśród dzieci, młodzieży i dorosłych w Polsce • wymienia przepisy prawa dotyczące używania substancji psychoaktywnych i prowadzenia pojazdów

AUTORZY: Bogusława Breitkopf

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń:				
	współpraca osób, instytucji i organizacji na rzecz zdrowia itp.) • wyjaśnia wpływ substancji psychoaktywnych na sprawność kierowcy	temat tendencji i skutków dotyczących spożycia alkoholu, palenia tytoniu, zażywania dopalaczy i narkotyków przez młodzież w Polsce • podaje zasady odpowiedniego stosowania leków (produktów leczniczych) i suplementów diety			
Dział III. Sytuacje nadzwyczajnych zagrożeń					
17. Międzynarodowe prawo humanitarne	• identyfikuje obiekty opatrzone międzynarodowymi znakami ochrony zabytków	• wymienia podstawowe akcje podejmowane w regionie przez Polski Czerwony Krzyż	• wymienia i określa zakres działania wybranych stowarzyszeń i organizacji, np. Polskiego Czerwonego Krzyża	• wyjaśnia podstawowe zasady międzynarodowego prawa humanitarnego	• wymienia główne dokumenty ONZ regulujące funkcjonowanie obrony cywilnej w świecie
18. Ochrona ludności i zwierząt	• rozpoznaje znaki substancji toksycznych na pojazdach i budowlach • wyjaśnia, na czym polegają zabiegi specjalne i sanitarne	• wymienia materiały, które można wykorzystywać jako zastępcze środki ochrony dróg oddechowych i skóry • wyjaśnia zasady postępowania w przypadku	• omawia wpływ środków promieniotwórczych na ludzi, zwierzęta, żywność i wodę	• wymienia rodzaje znaków substancji toksycznych i miejsca ich eksponowania	• wyjaśnia znaczenie pojęć: „odkażanie”, „dezaktywacja”, „dezynfekcja”, „deratyzacja”

AUTORZY: Bogusława Breitkopf

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń:				
		awarii instalacji chemicznej, środka transportu lub rozszczelnienia zbiorników z substancjami toksycznymi			
19. Służby ratownicze	• wyjaśnia rolę i zasady funkcjonowania Państwowej Straży Pożarnej oraz Państwowego Ratownictwa Medycznego	• opisuje działania podejmowane przez Państwową Straż Pożarną oraz Państwowe Ratownictwo Medyczne	• charakteryzuje ochotnicze służby i podmioty ratownicze, takie jak: Ochotnicza Straż Pożarna i Pogotowie Ratunkowe	• charakteryzuje Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe	• charakteryzuje Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe
20. Ostrzeganie i alarmowanie ludności o zagrożeniach	• rozpoznaje rodzaje alarmów i sygnałów alarmowych • wskazuje drogi ewakuacji w szkole • potrafi zainstalować w telefonie komórkowym dostępny w miejscu swojego zamieszkania system ostrzegania o lokalnych zagrożeniach	• charakteryzuje zasady zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu • wyjaśnia zasady zaopatrzenia ludności ewakuowanej w wodę i żywność • wyznacza strefę bezpieczeństwa w sytuacji zagrożenia	• omawia zasady ewakuacji ludności i środków materiałowych • rozróżnia zagrożenia czasu pokoju i czasu wojny	• definiuje i rozpoznaje rodzaje alarmów oraz sygnałów alarmowych	• uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice
21. Zagrożenia naturalne,	• rozpoznaje zagrożenia i ich źródła	• wyjaśnia zasady postępowania podczas pożaru,	• przedstawia typowe zagrożenia zdrowia i życia	• charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, w szkole	• wyjaśnia zasady postępowania w przypadku

AUTORZY: Bogusława Breitkopf

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń:				
budowlane i komunikacyjne	opisuje obowiązki pieszego i kierowcy w zakresie zachowania się na drodze w momencie przejazdu karetki pogotowia lub innego pojazdu z włączonymi sygnałami uprzywilejowania	w przypadku wypadków komunikacyjnych, w czasie zagrożenia powodzią, w przypadku katastrofy budowlanej, wycieku gazu z instalacji w budynku mieszkalnym, odnalezienia niewypału lub niewybuchu, zagrożenia lawiną, intensywnej śnieżycy potrafi dobrać odpowiedni rodzaj środka gaśniczego w zależności od rodzaju pożaru (np. płonąca patelnia, płonący komputer)	podczas powodzi, pożaru lub innych klęsk żywiołowych	i w najbliższej okolicy wymienia rodzaje i zasady użycia podręcznego sprzętu gaśniczego	awarii instalacji chemicznej, środka transportu lub rozszczelnienia zbiorników z substancjami toksycznymi
22. Zagrożenia związane z działalnością człowieka	- omawia zasady zachowania się w przypadku zdarzeń terrorystycznych (np. w razie wtargnięcia uzbrojonej osoby do szkoły, centrum handlowego) - wyjaśnia znaczenie	- omawia procedury postępowania w przypadku wystąpienia cyberprzemocy - opisuje właściwą reakcję w sytuacji wystąpienia cyberprzemocy - omawia wpływ środków promieniotwórczych na ludzi, zwierzęta, żywność	wymienia materiały, które można wykorzystywać jako zastępcze środki ochrony dróg oddechowych i skóry	wymienia przykłady skutków użycia środków biologicznych, chemicznych i wybuchowych	wyjaśnia pojęcie terroryzmu (w zakresie zagrożenia terrorystycznego)

AUTORZY: Bogusława Breitkopf

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń:				
	cyberprzemocy - wskazuje niewłaściwe zachowania dotyczące cyberprzemocy - rozpoznaje znaki substancji toksycznych na pojazdach i budowlach	i wodę podaje sposoby zabezpieczenia żywności i wody przed skażeniami			
Dział IV. Bezpieczeństwo państwa					
23. System bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej – podsystem operacyjny	wymienia i uzasadnia geopolityczne, militarne i gospodarcze aspekty bezpieczeństwa państwa	wymienia zadania parlamentu, prezydenta, rady ministrów w dziedzinie obronności oraz elementy systemu obronnego państwa	identyfikuje wyzwania dla bezpieczeństwa indywidualnego i zbiorowego, kategoryzuje je, przypisuje właściwe znaczenie w kontekście bezpieczeństwa lokalnego oraz całego państwa	wymienia nazwy formacji służb mundurowych (w tym obrony terytorialnej) zapewniających bezpieczeństwo państwa oraz wyjaśnia zadania tych służb	potrafi identyfikować wyzwania dla bezpieczeństwa indywidualnego i zbiorowego, kategoryzować je, przypisywać właściwe znaczenie w kontekście bezpieczeństwa lokalnego i całego państwa
24. System bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej	wymienia i opisuje elementy składowe systemu bezpieczeństwa, jego poszczególne	wymienia wybrane stowarzyszenia i organizacje, takie jak Liga Obrony Kraju, Związek Strzelecki „Strzelec”,	identyfikuje wyzwania dla bezpieczeństwa indywidualnego i zbiorowego,	wymienia nazwy formacji służb mundurowych zapewniających bezpieczeństwo państwa	potrafi identyfikować wyzwania dla bezpieczeństwa indywidualnego

AUTORZY: Bogusława Breitkopf

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń:				
Polskiej – podsystem wsparcia	instytucje, charakter związków między nimi	i określa ich zakres działania	kategoryzuje je, przypisuje właściwe znaczenie w kontekście bezpieczeństwa lokalnego oraz całego państwa	oraz wyjaśnia zadania tych służb	i zbiorowego, kategoryzować je, przypisywać właściwe znaczenie w kontekście bezpieczeństwa lokalnego i całego państwa
25. Powinności obronne i kryzysowe władz, instytucji oraz obywateli	uzasadnia rolę świadczeń obywateli na rzecz obronności oraz zadań i kompetencji władz państwowych i samorządowych w tym zakresie	orientuje się w podstawowych zasadach zarządzania kryzysowego i rozumie jego istotę	podaje przykłady zarządzeń, jakie mogą wydać władze w związku z kryzysem	wyjaśnia znaczenie pojęć „siatka bezpieczeństwa” i „infrastruktura krytyczna”	dokonuje analizy wybranych zjawisk społecznych (stany nadzwyczajne) z wykorzystaniem właściwej terminologii
26. Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej	omawia zadania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej	omawia struktury Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej	omawia podstawowe uzbrojenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej	omawia podstawowe wyposażenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej	omawia znaczenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej

AUTORZY: Bogusława Breitkopf